

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hípšera v právní věci žalobkyně: **nezl. H. P. L.**, zastoupena Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 5/101, Praha 1, o návrhu Krajského soudu v Brně na rozhodnutí o místní příslušnosti,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci je **m í s t n ě p ř í s l u š n ý** Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobou adresovanou Městskému soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 7. 10. 2016, č. j. 308309/2016-KKM, jímž byl zamítnut její rozklad proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 4. 8. 2016, č. j. 1828/2016-HANOI-II. Velvyslanectví tímto rozhodnutím odložilo žádost žalobkyně ze dne 11. 4. 2016 o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny na území České republiky.

[2] Usnesením ze dne 24. 5. 2017, č. j. 9 A 197/2016 - 39, Městský soud v Praze věc postoupil Krajskému soudu v Brně, neboť dospěl k závěru, že tento soud je k projednání a rozhodnutí věci místně příslušný. Městský soud dovodil, že v daném případě je třeba při určení místní příslušnosti postupovat ve smyslu § 7 odst. 2 s. ř. s. podle § 172 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Z něj vyplývá, že je v daném případě příslušný krajský soud, v jehož obvodu by měl cizinec po vstupu na území splnit ohlašovací povinnost. Dotazem na zástupce žalobkyně městský soud zjistil, že pro případ povolení trvalého pobytu má žalobkyně zajištěno ubytování v obci X nacházející se v Jihomoravském kraji. Tudíž by po vstupu na území ČR měla splnit ohlašovací povinnost u Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, které plní podle § 164 odst. 1 písm. n) zákona o pobytu cizinců funkci ohlašovacího orgánu. Jeho místní příslušnost se stanoví podle místa, kde je cizinec hlášen k pobytu, a pokud jej hlásit nemusí, tak podle místa, kde se zdržuje. Proto městský soud věc postoupil Krajskému soudu v Brně.

[3] S těmito závěry vyjádřil krajský soud dne 19. 7. 2017 nesouhlas a věc podle § 7 odst. 5 s. ř. s. předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti. Krajský soud vyjádřil názor, že pravidlo uvedené v § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců na danou věc nedopadá. Dále krajský soud zdůraznil, že žádný z účastníků místní příslušnost nezpochybnil

a městský soud shledal, že není místně příslušný, až po vyžádání sdělení zástupce žalobkyně ohledně zajištěného pobytu. Krajský soud zpochybnil důvěryhodnost tohoto sdělení a vyjádřil obavu z možného budoucího vybírání příslušnosti soudu v případě, že by soudu stačilo pouhé sdělení. Závěrem uvedl, že v případě nejistoty ohledně místa budoucího plnění ohlašovací povinnosti cizince by se mělo vycházet ze zásady *perpetuatio fori*.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[4] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že „[n]estano*ví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*“

[5] Určení místní příslušnosti podle § 7 odst. 2 s. ř. s. je obecným pravidlem, které se v souladu se zásadou *lex specialis derogat generali* použije pouze v případě, že speciální předpis nestanoví jinak.

[6] Podle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců platí, že „[k] řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu; jde-li o cizince, který nemusí hlásit pobyt, krajský soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje, a v ostatních případech krajský soud, v jehož obvodu byl zjištěn pobyt cizince na území. Pohyvá-li cizinec v zahraničí, je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu by měl cizinec po vstupu na území splnit ohlašovací povinnost. To neplatí, jde-li o rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním, rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění, rozhodnutí o umístění cizince do části s přísným režimem zajištění a rozhodnutí o správním deliktu“. Ve věcech pobytu cizinců se tedy ustupuje od obecného pravidla, že místně příslušný je soud, v jehož obvodu má sídlo správní orgán, který rozhodoval v prvním stupni, a to ve prospěch místa (budoucího) pobytu cizince.

[7] V daném případě se jednalo o situaci, kdy byla podána žaloba proti zamítnutí rozkladu proti usnesení o odložení věci týkající se povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny. Jedná se tedy o věc pobytu cizinců na území České republiky, tudíž je nutné v této věci namísto obecného pravidla s. ř. s. použít k určení místní příslušnosti soudu speciální pravidlo zákona o pobytu cizinců.

[8] Jak je zjevné ze spisu, v posuzovaném případě městský soud před rozhodnutím o postoupení věci pouze vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku, sdělil připojení jiného rozhodnutí k projednávané žalobě, vyzval žalovaného k zaslání vyjádření k žalobě a spisového materiálu, ze kterého zjistil, že zákonný zástupce žalobkyně má bydliště v obci X, a následně požádal o sdělení, na jaké adrese je žalobkyně hlášena k pobytu a kde by měla v případě vydání bytového povolení zajištěno ubytování na území České republiky. Po doručení sdělení právního zástupce městský soud usnesením věc postoupil Krajskému soudu v Brně, jelikož ubytování žalobkyně má být zajištěno v obci X, která se nachází v Jihomoravském kraji.

[9] Po zaslání nesouhlasu krajského soudu s postoupení věci byla žalobkyní předložena kopie žádosti o povolení k trvalému pobytu, kde je uvedena adresa zajištěného pobytu, která se shoduje s adresou uvedenou ve sdělení. Z uvedeného tedy vyplývá, že ji neuvedla pouze za účelem ovlivnění místní příslušnosti krajského soudu, naopak ji již předtím uvedla v žádosti o povolení k pobytu. Obava krajského soudu z možného vybírání si místně příslušného soudu zde tedy není namístě.

pokračování

[10] Účelem speciální místní příslušnosti ve věcech pobytu cizinců je přiblížit rozhodující soud co nejbližší budoucímu pobytu žadatele o trvalý pobyt. Rodiče žalobkyně bydlí v obci X, kde má mít i nezletilá žalobkyně zajištěno ubytování. Tudíž má být místní příslušnost určena ve vazbě na obec X. Podle bodu 72 přílohy k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), spadá obec X do obvodu Okresního soudu ve Vyškově, a tedy do obvodu Krajského soudu v Brně. Místně příslušným projednat a rozhodnout tuto věc je tedy Krajský soud v Brně.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu